

Vládní návrh

ZÁKON

ze dne 2018,

kterým se mění zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

Čl. I

Zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění zákona č. 81/2005 Sb., zákona č. 61/2006 Sb., zákona č. 186/2006 Sb., zákona č. 216/2006 Sb., zákona č. 168/2008 Sb., zákona č. 41/2009 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 153/2010 Sb., zákona č. 424/2010 Sb., zákona č. 375/2011 Sb., zákona č. 420/2011 Sb., zákona č. 18/2012 Sb., zákona č. 496/2012 Sb., zákona č. 156/2013 Sb., zákona č. 303/2013 Sb., zákona č. 64/2014 Sb., zákona č. 228/2014 Sb., zákona č. 355/2014 Sb., zákona č. 356/2014 Sb., zákona č. 250/2016 Sb., zákona č. 298/2016 Sb., zákona č. 102/2017 Sb. a zákona č. 183/2017 Sb., se mění takto:

1. Na konci poznámky pod čarou č. 1 se na samostatný řádek doplňuje věta „Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1564 ze dne 13. září 2017 o některých povolených způsobech užití některých děl a jiných předmětů chráněných autorským právem a právy s ním souvisejícími ve prospěch osob nevidomých, osob se zrakovým postižením nebo osob s jinými poruchami čtení a o změně směrnice 2001/29/ES o harmonizaci určitých aspektů autorského práva a práv s ním souvisejících v informační společnosti.“
CELEX: 32017L1564
2. V § 1 úvodní části ustanovení se za slovo „unie¹⁾“ vkládají slova „zároveň navazuje na přímo použitelný předpis Evropské unie²⁸⁾“.

Poznámka pod čarou č. 28 zní:

„²⁸⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 2017/1563 ze dne 13. září 2017 o přeshraniční výměně formátově přístupných rozmnoženin některých děl a jiných předmětů chráněných autorským právem a právy s ním souvisejícími mezi Unií a třetími zeměmi ve prospěch osob nevidomých, osob se zrakovým postižením nebo osob s jinými poruchami čtení.“

CELEX: 32017R1563

3. § 38 včetně nadpisu zní:

„§ 38

Užití originálu nebo rozmnoženiny díla výtvarného, fotografie nebo díla vyjádřeného postupem podobným fotografii jeho vystavením

Do práva autorského nezasahuje vlastník ani osoba, která si od vlastníka vypůjčí originál či rozmnoženinu díla výtvarného, fotografie nebo díla vyjádřeného postupem podobným fotografii, vystavuje-li takové dílo nebo je k vystavení bezplatně poskytne, ledaže to autor při převodu vlastnictví k takovému originálu nebo takové rozmnoženině zapověděl a vlastníkovi nebo vypůjčitelovi to bylo známo nebo známo být muselo, zejména proto, že zapovězení je zapsáno v seznamu vedeném za tím účelem kolektivním správcem.“.

Poznámka pod čarou č. 15 se zrušuje.

4. § 39 včetně nadpisu a poznámky pod čarou č. 29 zní:

„§ 39

Licence pro osoby se zdravotním postižením

(1) Do práva autorského nezasahuje ten, kdo

a) výhradně pro potřeby osob se zdravotním postižením, v rozsahu odpovídajícím jejich zdravotnímu postižení a nikoliv za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu zhotoví nebo dá zhotovit rozmnoženinu díla; takto zhotovená rozmnoženina díla jím může být také rozšiřována a sdělována, pokud se tak neděje za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu, nebo

b) výhradně pro potřeby osob se zrakovým nebo sluchovým postižením a nikoliv za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu opatří rozmnoženinu zvukově obrazového záznamu audiovizuálního díla slovním vyjádřením obrazové složky nebo doplněním obrazových nebo textových prostředků nezbytných ke zpřístupnění díla těmto osobám; takto doplněné audiovizuální dílo jím může být také rozmnožováno, rozšiřováno a sdělováno, neděje-li se tak za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu.

CELEX: 32017L1564

(2) Odstavec 1 se vztahuje na dílo audiovizuální pouze v případě, bylo-li vydáno.

(3) Do práva autorského nezasahuje osoba, která provozuje televizní vysílání a v souladu se zákonem vysílá pořad²⁹⁾ doplněný zvukovým popisem, jenž slouží ke zpřístupnění pořadu osobám se zrakovým postižením, pokud tato služba není zpoplatněna, nebo neděje-li se tak za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu.

(4) Do práva autorského nezasahuje také osoba uvedená v § 37 odst. 1, půjčuje-li originály či rozmnoženiny vydaných děl pro potřeby osob se zdravotním postižením v souvislosti s jejich postižením.

(5) Ustanovení § 30 odst. 5 se použije přiměřeně.

²⁹⁾ § 2 odst. 1 písm. l) zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.“.

5. Za § 39 se vkládají nové § 39a a 39b, které včetně nadpisů znějí:

„§ 39a

Licence pro určitá užití díla ve prospěch osob se zrakovým postižením nebo osob s jinými poruchami čtení

(1) Oprávněným příjemcem se pro účely tohoto paragrafu a § 39b rozumí osoba, která

a) je nevidomá nebo má jiné zrakové postižení, které nelze běžně dostupnými prostředky kompenzovat nebo zmírnit tak, aby byla schopna číst v podstatě stejným způsobem jako osoba bez tohoto postižení,

b) má poruchu vnímání nebo čtení, která jí znemožňuje číst v podstatě stejným způsobem jako osoba bez takové poruchy, nebo

c) není kvůli tělesnému postižení schopna držet knihu, časopis, noviny nebo obdobnou písemnost nebo s ní manipulovat nebo zaostrit zrak či pohybovat očima v míře normálně přijatelné pro čtení.

(2) Formátově přístupnou rozmnoženinou se pro účely tohoto paragrafu a § 39b rozumí rozmnoženina originálu nebo rozmnoženiny díla v podobě knihy, odborného periodika, novin, časopisu, jiné písemnosti, včetně souvisejících ilustrací, nebo notového záznamu, a to na jakémkoli nosiči, zhotovená v alternativním provedení nebo formátu, které umožňují oprávněnému příjemci číst nebo jinak vnímat dílo stejným nebo v podstatě stejným způsobem jako osobě bez postižení nebo poruchy podle odstavce 1.

(3) Oprávněným poskytovatelem se pro účely tohoto paragrafu a § 39b rozumí ten, kdo poskytuje jako jednu ze svých hlavních činností nebo jako součást svého poslání ve veřejném zájmu, nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu, oprávněným příjemcům vzdělávání, instruktážní výuku, adaptivní četbu nebo přístup k informacím.

(4) Do práva autorského nezasahuje

a) oprávněný příjemce nebo osoba jednající v jeho zájmu, zhotoví-li výhradně pro potřebu tohoto oprávněného příjemce formátově přístupnou rozmnoženinu,

b) oprávněný poskytovatel s bydlištěm nebo se sídlem na území České republiky, který nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu zhotoví formátově přístupnou rozmnoženinu a tuto rozmnoženinu výhradně pro potřebu oprávněného příjemce rozšiřuje, půjčuje nebo sděluje oprávněnému příjemci nebo jinému oprávněnému poskytovateli s bydlištěm nebo se sídlem na území České republiky,

c) oprávněný poskytovatel s bydlištěm nebo se sídlem na území České republiky, který nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu zhotoví formátově přístupnou rozmnoženinu a tuto rozmnoženinu výhradně pro potřebu oprávněného příjemce rozšiřuje, půjčuje nebo sděluje oprávněnému příjemci nebo jinému oprávněnému poskytovateli s bydlištěm nebo se sídlem na území jiného členského státu

Evropské unie nebo na území jiného státu podle přímo použitelného předpisu Evropské unie²⁸⁾, nebo

d) oprávněný příjemce nebo oprávněný poskytovatel s bydlištěm nebo se sídlem na území České republiky, který nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu dováží nebo přijímá nebo jinak získává formátově přístupnou rozmnoženinu rozšiřovanou nebo sdělovanou oprávněným příjemcům nebo oprávněným poskytovatelům oprávněným poskytovatelem s bydlištěm nebo se sídlem na území jiného členského státu Evropské unie nebo na území jiného státu podle přímo použitelného předpisu Evropské unie²⁸⁾.

(5) Uplatnění zákonné licence podle odstavce 4 nelze smluvně vyloučit ani omezit.

CELEX: 32017L1564

CELEX: 32017R1563

§ 39b

Povinnosti oprávněného poskytovatele

(1) Oprávněný poskytovatel s bydlištěm nebo se sídlem na území České republiky, který využívá zákonné licence podle § 39a odst. 4 písm. c) nebo d), je povinen

a) formátově přístupnou rozmnoženinu rozšiřovat, půjčovat nebo sdělovat výhradně oprávněnému příjemci nebo jinému oprávněnému poskytovateli,

b) přijmout opatření k zamezení nedovolenému rozmnožování, rozšiřování, půjčování nebo sdělování formátově přístupné rozmnoženiny veřejnosti,

c) věnovat náležitou péči nakládání s dílem a jeho formátově přístupnou rozmnoženinou a vést o tom záznamy a

d) informace o tom, jak dodržuje povinnosti uvedené v písmenech a) až c), zveřejňovat a průběžně aktualizovat na svých internetových stránkách a současně je oprávněným příjemcům poskytovat i jiným vhodným způsobem.

(2) Oprávněný poskytovatel s bydlištěm nebo se sídlem na území České republiky, který využívá zákonné licence podle § 39a odst. 4 písm. c) nebo d), na vyžádání poskytne vhodným způsobem oprávněnému příjemci, jinému oprávněnému poskytovateli nebo autorovi

a) seznam děl, jejichž formátově přístupné rozmnoženiny má k dispozici, včetně uvedení dostupných formátů a

b) názvy a kontaktní údaje oprávněných poskytovatelů, s nimiž spolupracuje při výměně a poskytování formátově přístupných rozmnoženin.“

CELEX: 32017L1564

CELEX: 32017R1563

6. V § 43 odst. 4 se text „§ 38,“ zrušuje a slova „a § 38e“ se nahrazují slovy „, § 38e, § 39 a § 39a odst. 4“.

CELEX: 32017L1564

7. V § 74, 78 a v § 82 se slova „§ 37 až 38a“ nahrazují textem „§ 37, § 37a, § 38a“ a slova „§ 40 až 44“ se nahrazují slovy „§ 39 až 44“.
CELEX: 32017L1564
8. V § 86 se text „§ 38 odst. 1 písm. a),“ zrušuje a slova „§ 40 až 44“ se nahrazují slovy „§ 39 odst. 1 písm. a), § 39a až 44“.
CELEX: 32017L1564
9. V § 94 se slova „§ 40 až 44“ nahrazují slovy „§ 39a až 44“.
CELEX: 32017L1564

Čl. II

Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 11. října 2018.

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

A. Obecná část

1. Zhodnocení platného právního stavu včetně zhodnocení současného stavu ve vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu k rovnosti mužů a žen

Zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „autorský zákon“), obsahuje – v souladu s příslušnou unijní úpravou – taxativní výčet výjimek a omezení týkajících se autorských práv a práv s autorským právem souvisejících. Tyto výjimky (zákonné licence) umožňují za určitých podmínek užívat dílo bez svolení nositele práv a ve většině případů bez placení odměny (kompenzace) nositelům práv dotčených zákonnými licencemi.

Úpravu bezúplatné zákonné licence ve prospěch osob se zdravotním postižením obsahuje autorský zákon v § 38 (licence pro osoby se zdravotním postižením) a v § 43 odst. 4 až 6 (pravidla užití technologických prostředků ochrany). Stejně jako v ostatních případech zákonných licencí podle autorského zákona, platí i pro licenci pro osoby se zdravotním postižením tzv. třístuňový test obsažený v § 29 odst. 1 autorského zákona, tedy že výjimky a omezení autorského práva lze uplatnit pouze

1. ve zvláštních případech stanovených zákonem a
2. pokud takové užití díla není v rozporu s běžným způsobem užití díla a
3. nejsou-li jím nepřiměřeně dotčeny oprávněné zájmy autora.

Zákonná licence pro osoby se zdravotním postižením odpovídá čl. 5 odst. 3 písm. b) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/29/ES ze dne 22. května 2001 o harmonizaci některých aspektů autorského práva a práv s ním souvisejících v informační společnosti, a je vyjádřením dlouhodobého úsilí mezinárodního společenství v maximální míře usnadňovat osobám se zdravotním postižením přístup k autorským dílům a jiným předmětům ochrany. Podmínkou užití díla na základě této licence je nekomerční povaha užití a zhotovení rozmnoženiny v rozsahu odpovídajícím zdravotnímu postižení.

Uvedená právní úprava platí obdobně pro práva výkonného umělce (§ 74), výrobce zvukového záznamu (§ 78), výrobce zvukově obrazového záznamu (§ 82) a částečně – v ustanovení § 38 odst. 1 písm. a) a odst. 3 – také pro vysílatele (§ 86). Naopak neplatí pro práva autora k počítačovému programu (§ 66 odst. 7) a pro zvláštní právo pořizovatele databáze (§ 94).

Platná právní úprava nemá žádné dopady ve vztahu k zákazu diskriminace z jakéhokoliv důvodu ani dopady na rovnost mužů a žen.

2. Odůvodnění hlavních principů navrhované právní úpravy včetně dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu k rovnosti mužů a žen

Navrhovaná právní úprava zavádí do českého právního řádu úpravu nové, specifické

zákonné licence obsahující výjimky z výlučných autorských práv a některých práv souvisejících s právem autorským, spočívající jednak v možnosti zhotovování rozmnoženin autorskoprávně chráněných děl a jiných předmětů ochrany v patřičně upravených formátech přístupných osobám nevidomým, osobám jinak zrakově postiženým a osobám s jinými poruchami čtení, jednak ve stanovení pravidel umožňujících přeshraniční pohyb uvedených rozmnoženin, a to jak v rámci Evropské unie, tak i vývozem a dovozem do a ze států, které nejsou členy Evropské unie, ale jsou či se stanou smluvními stranami Marrákešské smlouvy o usnadnění přístupu k publikovaným dílům nevidomým osobám, osobám se zrakovým postižením nebo osobám s jinými poruchami čtení (dále jen „Marrákešská smlouva“).

Navrhovaná právní úprava nemá žádné vazby k zákazu diskriminace z jakýchkoliv důvodů. Osobám nevidomým, osobám jinak zrakově postiženým a osobám s jinými poruchami čtení, jimž jejich postižení brání v přístupu (nebo ho činí obtížným) k autorským dílům v podobě knih, časopisů, novin, odborných periodik, notových záznamů a jiných podobných písemností, a to na jakémkoli nosiči, včetně zvukového a digitálního formátu, pomůže tato zákonná licence odstraněním autorskoprávních překážek získat přístup k autorským dílům ve formátech pro ně přizpůsobených, takže budou moci tato díla číst (nebo jinak vnímat) stejným nebo téměř stejným způsobem jako osoby bez takového zdravotního postižení; současně bude navrhovanou právní úpravou umožněn i přeshraniční pohyb uvedených rozmnoženin, a to nejen v rámci Evropské unie, ale (pro smluvní strany Marrákešské smlouvy) i celosvětově.

Navrhovaná právní úprava nebude mít negativní dopad na rovné postavení mužů a žen, neboť nijak nerozlišuje, ani nezvýhodňuje jedno z pohlaví a nestanoví pro něj odlišné podmínky.

Podrobnější informace jsou obsaženy v závěrečné zprávě z hodnocení dopadů regulace RIA.

3. Vysvětlení nezbytnosti navrhované právní úpravy v jejím celku

Navrhovaná právní úprava je nezbytná z důvodu povinnosti splnit závazky České republiky vyplývající z jejího členství v Evropské unii a tím naplnit předpoklady pro následné uzavření (ratifikaci) Marrákešské smlouvy, kterou Česká republika podepsala v červnu 2014, Evropskou unií. Navrhovaná úprava je rovněž nezbytnou podmínkou pro zlepšení dostupnosti určitých druhů autorskoprávně chráněných děl a dalších předmětů ochrany podle autorského zákona osobám nevidomým, osobám s jiným zrakovým postižením a osobám s jinými poruchami čtení.

4. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem České republiky

Navrhovaná právní úprava je plně v souladu s ústavním pořádkem České republiky, jak jej vymezuje čl. 112 Ústavy České republiky. Návrh zákona respektuje obecné zásady ústavního pořádku České republiky a jeho obsah neporušuje ústavní principy rovnosti v právech a zákazu retroaktivity.

Ústavním východiskem návrhu je čl. 34 odst. 1 Listiny základních práv a svobod (zákonná ochrana výsledků tvůrčí duševní činnosti). Návrh respektuje ústavní principy a zároveň významně přispívá k naplňování základních práv a svobod, především práva na svobodu projevu a práva na informace podle čl. 17 Listiny základních práv a svobod, práva na vzdělání, práva na svobodu myšlení a práva na svobodu vědeckého výzkumu podle čl. 15 a 33 Listiny základních práv a svobod a práva přístupu ke kulturnímu bohatství podle čl. 34 odst. 2 Listiny základních práv a svobod.

Právní úprava je navrhována tak, aby byla v souladu se zásadami zákonnosti, legitimacy cílů a přiměřenosti zásahu do základních práv a svobod.

5. Zhodnocení slučitelnosti navrhované právní úpravy s předpisy Evropské unie, judikaturou soudních orgánů Evropské unie nebo obecnými právními zásadami práva Evropské unie

Navrhovaná právní úprava je v souladu s příslušnými směrnicemi a nařízením Evropské unie, které upravují danou oblast. Těmito směrnicemi a nařízením jsou:

1. Směrnice Evropského parlamentu a Rady 96/9/ES ze dne 11. března 1996 o právní ochraně databází;
2. Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/29/ES ze dne 22. května 2001 o harmonizaci určitých aspektů autorského práva a práv s ním souvisejících v informační společnosti;
3. Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/115/ES ze dne 12. prosince 2006 o právu na pronájem a půjčování a o některých právech v oblasti duševního vlastnictví souvisejících s právem autorským (kodifikované znění);
4. Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/24/ES ze dne 23. dubna 2009 o právní ochraně počítačových programů (kodifikované znění);
5. Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1564 ze dne 13. září 2017 o některých povolených způsobech užití některých děl a jiných předmětů chráněných autorským právem a právy s ním souvisejícími ve prospěch osob nevidomých, osob se zrakovým postižením nebo osob s jinými poruchami čtení a o změně směrnice 2001/29/ES o harmonizaci určitých aspektů autorského práva a práv s ním souvisejících v informační společnosti;
6. Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1563 ze dne 13. září 2017 o přeshraniční výměně formátově přístupných rozmnoženin některých děl a jiných předmětů chráněných autorským právem a právy s ním souvisejícími mezi Unii a třetími zeměmi ve prospěch osob nevidomých, osob se zrakovým postižením nebo osob s jinými poruchami čtení.

Navrhovaná právní úprava implementuje směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1564 o některých povolených způsobech užití některých děl a jiných předmětů chráněných autorským právem a právy s ním souvisejícími ve prospěch osob nevidomých, osob se zrakovým postižením nebo osob s jinými poruchami čtení a o změně směrnice 2001/29/ES o harmonizaci určitých aspektů autorského práva a práv s ním souvisejících v informační společnosti (dále jen „směrnice k provedení Marrákešské smlouvy“ nebo jen „směrnice“) a s touto směrnicí související nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1563 o přeshraniční výměně formátově přístupných rozmnoženin některých děl a jiných předmětů chráněných autorským právem a právy s ním souvisejícími mezi Unii a třetími zeměmi ve prospěch osob nevidomých, osob se zrakovým postižením nebo osob

s jinými poruchami čtení (dále jen „nařízení k provedení Marrákešské smlouvy“ nebo jen „nařízení“).

Návrh není v rozporu s předpisy Evropské unie, judikaturou soudních orgánů Evropské unie a obecnými právními zásadami práva Evropské unie; návrh zákona je s právem Evropské unie plně slučitelný.

6. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána

Navrhovaná právní úprava plně odpovídá mezinárodním závazkům, jimiž je Česká republika v oblasti autorskoprávní vázána. Jde zejména o tyto mezinárodní smlouvy a úmluvy:

1. Bernská úmluva o ochraně literárních a uměleckých děl - 1886, revize Paříž 1971;
2. Mezinárodní úmluva o ochraně výkonných umělců, výrobců zvukových záznamů a televizních a rozhlasových organizací - Řím 1964;
3. Dohoda o obchodních aspektech práv k duševnímu vlastnictví (TRIPS), kterou Česká republika uplatňuje od 1. 1. 1996;
4. Smlouva Světové organizace duševního vlastnictví o právu autorském (WCT), Ženeva 1996;
5. Smlouva Světové organizace duševního vlastnictví o výkonech výkonných umělců a o zvukových záznamech (WPPT), Ženeva 1996.

Navrhovaná právní úprava je rovněž v souladu se závazky, které budou pro Evropskou unii a zprostředkovaně také pro Českou republiku vyplývat z Marrákešské smlouvy. Marrákešská smlouva byla jménem Evropské unie podepsána dne 30. dubna 2014. Česká republika podepsala Marrákešskou smlouvu dne 24. června 2014. Uzavření (ratifikace) Marrákešské smlouvy ze strany Evropské unie vyžaduje, aby byly unijní právní předpisy této mezinárodní smlouvě přizpůsobeny a posléze implementovány do vnitrostátních právních úprav členských států Evropské unie,¹ k čemuž je stanovena implementační lhůta do 11. října 2018.

Navrhovaná úprava odpovídá rovněž požadavkům Úmluvy o právech osob se zdravotním postižením, konkrétně čl. 21 (Svoboda projevu a přesvědčení a přístup k informacím) a čl. 30 (Účast na kulturním životě, rekreace, volný čas a sport). Článek 30 úmluvy vyžaduje, aby smluvní strany podnikly, v souladu s mezinárodním právem, veškeré odpovídající kroky s cílem zajistit, aby zákony na ochranu duševního vlastnictví nevytvářely nepřiměřené nebo diskriminační překážky bránící přístupu osob se zdravotním postižením ke kulturním materiálům.

Navrhovaná právní úprava odpovídá rovněž závazkům, vyplývajícím pro Českou republiku z Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Návrh obsahuje úpravu užívání majetku ve smyslu druhého odstavce článku 1 Dodatkového protokolu k Úmluvě

¹ Rozhodnutí Rady (EU) 2018/254 ze dne 15. února 2018 o uzavření jménem Evropské unie Marrákešské smlouvy o usnadnění přístupu k publikovaným dílům nevidomým a zrakově postiženým osobám či osobám s jinými poruchami čtení.

o ochraně lidských práv a základních svobod, upravujícího ochranu vlastnictví, podle něhož každá fyzická nebo právnická osoba má právo pokojně užívat svůj majetek a nikdo nemůže být zbaven svého majetku s výjimkou veřejného zájmu a za podmínek, které stanoví zákon a obecné zásady mezinárodního práva. Uvedená zásada nebrání právu států přijímat zákony, které považují za nezbytné, aby upravily užívání majetku v souladu s obecným zájmem a zajistily placení daní a jiných poplatků nebo pokut.

Práv odvíjejících se z navrhované právní úpravy se lze domáhat u soudu, čímž jsou v zásadě naplněny jak požadavky samotného článku 1 Protokolu č. 1 na vyloučení svévole, tak požadavky článku 6 Úmluvy na spravedlivý proces v oblasti občanských práv a závazků, tak konečně požadavky článku 13 Úmluvy, který zaručuje právo na účinný prostředek nápravy. Povinnosti ukládané navrhovanou právní úpravou uživatelům předmětů ochrany (oprávněným příjemcům a oprávněným poskytovatelům) jsou stanoveny v míře nezbytně nutné k dosažení sledovaných cílů.

Závěrem lze shrnout, že navrhovaná právní úprava není v rozporu se závazky vyplývajícími pro Českou republiku z mezinárodních smluv ani obecně uznávaných zásad mezinárodního práva. Navrhovaná úprava je v souladu s Úmluvou o ochraně lidských práv a základních svobod.

7. Předpokládaný hospodářský a finanční dopad navrhované právní úpravy na státní rozpočet, ostatní veřejné rozpočty, na podnikatelské prostředí České republiky, dále sociální dopady, včetně dopadů na rodiny a dopadů na specifické skupiny obyvatel, zejména osoby sociálně slabé, osoby se zdravotním postižením a národnostní menšiny a dopady na životní prostředí

Navrhovaná právní úprava nepředpokládá nové náklady pro nositele práv, pro oprávněné příjemce ani oprávněné poskytovatele, na podnikatelské prostředí ani na státní nebo jiné veřejné rozpočty; případná finanční újma způsobená nositelům práv je marginální a nevyžaduje kompenzaci. Navrhovaná právní úprava přinese pozitivní dopady v podobě finančních a jiných úspor nákladů na pořizování formátově přístupných rozmnoženin autorskoprávně chráněných děl zahraniční provenience.

Navrhovaná právní úprava bude mít pozitivní sociální dopady. Zlepšení dostupnosti autorskoprávně chráněných děl bude mít pozitivní dopady na snazší začleňování osob se zdravotním postižením, konkrétně osob nevidomých, osob s jiným zrakovým postižením a osob s jinými poruchami čtení, do kulturního a společenského života, na zlepšení vzdělávání těchto osob apod. Rozšíří se dostupnost tuzemských autorských děl v přístupných formátech pro uvedeným způsobem handicapované krajany a české studenty v zahraničí, obdobně také dostupnost takových zahraničních materiálů v tuzemsku.

Hospodářský a finanční dopad je vyhodnocen v závěrečné zprávě hodnocení dopadů regulace (RIA).

Navrhovaná právní úprava nebude mít negativní vliv na životní prostředí a taktéž se neočekávají žádné negativní sociální dopady, včetně dopadů na rodiny, na specifické skupiny obyvatel, ať se jedná o dopady na osoby sociálně slabé a na osoby se zdravotním postižením nebo dopad na národnostní menšiny. Dopad na osoby se zdravotním postižením (osoby nevidomé, osoby jinak zrakově postižené a osoby s jinými poruchami čtení) bude naopak pozitivní.

8. Zhodnocení dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů

Právní úprava ochrany soukromí a osobních údajů zůstává navrhovanou právní úpravou nedotčena. Zpracování osobních údajů oprávněnými poskytovateli se řídí obecnou právní úpravou a záruky pro ochranu osobních údajů jsou proto dostatečné.

Pro zvýšení transparentnosti a informovanosti dotčených osob (nositelů práv, oprávněných příjemců, oprávněných poskytovatelů) a veřejnosti jako takové se navrhuje v rámci plnění závazků vyplývajících pro členské státy Evropské unie i pro smluvní strany Marrákešské smlouvy, že v oblasti podpory výměny informací o existenci a činnostech oprávněných poskytovatelů bude prostřednictvím nelegislativního opatření (úpravou zřizovací listiny státní příspěvkové organizace - Knihovna a tiskárna pro nevidomé K. E. Macana) zajištěno zveřejňování informací o oprávněných poskytovatelích na internetových stránkách uvedené knihovny. Informace o oprávněných poskytovatelích, konkrétně kontaktní údaje a informace o jejich činnosti, se budou týkat zpravidla právnických osob a půjde pouze o informace zpřístupňované zároveň těmito oprávněnými poskytovateli na jejich vlastních internetových stránkách.

Návrh zákona nebude mít dopad na ochranu soukromí a osobních údajů, neboť nepřináší změny v oblasti zpracování osobních údajů. Předmětem úpravy není sběr dokumentů, informací, dat či údajů nad rámec těch, které jsou volně přístupné v prostředí internetu.

9. Zhodnocení korupčních rizik

Navrhovaná právní úprava s sebou nepřináší žádná korupční rizika, neboť nijak nerozšiřuje pravomoci orgánů státní správy.

10. Zhodnocení dopadů na bezpečnost nebo obranu státu

Navrhovaná právní úprava žádným způsobem neovlivní bezpečnost nebo obranu státu.

B. Zvláštní část

K Čl. I

K bodu 1

V poznámce pod čarou č. 1 se doplňuje výčet předpisů Evropské unie o směrnici (EU) 2017/1564 o některých povolených způsobech užití některých děl a jiných předmětů chráněných autorským právem a právy s ním souvisejícími ve prospěch osob nevidomých, osob se zrakovým postižením nebo osob s jinými poruchami čtení a o změně směrnice 2001/29/ES o harmonizaci určitých aspektů autorského práva a práv s ním souvisejících

v informační společnosti, která bude předkládaným návrhem implementována do národního právního řádu.

K bodu 2

Doplňuje se odkaz na přímo použitelné nařízení (EU) č. 2017/1563 o přeshraniční výměně formátově přístupných rozmnoženin některých děl a jiných předmětů chráněných autorským právem a právy s ním souvisejícími mezi Unii a třetími zeměmi ve prospěch osob nevidomých, osob se zrakovým postižením nebo osob s jinými poruchami čtení. Název předmětného nařízení se uvádí v nové poznámce pod čarou č. 28.

K bodům 3 a 4

Jedná se o legislativně technickou úpravu spočívající ve výměně ustanovení § 38 a § 39, bez provedení změn normativních textů. V platné právní úpravě jsou číselná označení ustanovení následující po § 38 (§ 38a a násl.) již „obsazena“ jinou právní úpravou, a proto nebylo možné včlenit úpravu nové zákonné licence za § 38, k němuž se tematicky vztahuje. Navrhované řešení se jeví jako nejvhodnější, přehlednější a mající minimální dopady do stávající struktury úpravy zákonných licencí v autorském zákoně.

V důsledku „výměny“ ustanovení § 38 a § 39 došlo pouze ke změně v číselném označení poznámky pod čarou (dosavadní poznámka pod čarou č. 15 má nově č. 29).

Stávající obecná úprava zákonné licence pro osoby se zdravotním postižením (nově pod § 39) zůstává nedotčena v tom rozsahu, v jakém se jí nedotýká nová úprava v § 39a a 39b, implementující předmětnou unijní úpravu. Tento vztah odpovídá nové unijní úpravě podle čl. 8 směrnice k provedení Marrákešské smlouvy a jím upraveného čl. 5 odst. 3 písm. b) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/29/ES o harmonizaci určitých aspektů autorského práva a práv s ním souvisejících v informační společnosti, upravujícího výjimky a omezení práv v případech užití ve prospěch osob zdravotně postižených.

K bodu 5

K implementaci směrnice (EU) 2017/1564 [a částečně též přímo závazného nařízení (EU) 2017/1563] se v § 39a a § 39b zavádí nová zákonná licence pro určitá užití děl a některých jiných předmětů ochrany ve prospěch osob nevidomých, osob s jiným zrakovým postižením nebo osob s jinými poruchami čtení. Tato zákonná licence obsahuje zvláštní úpravu, kterou je třeba důsledně odlišit od stávající obecné úpravy zákonné licence pro osoby se zdravotním postižením.

Snahou předkladatele bylo při transpozici pokud možno co nejvíce respektovat terminologii použitou směrnicí a nařízením, i samotnou Marrákešskou smlouvou, a jejich úředními českými překlady. Pokud by se terminologie výrazněji lišila, hrozilo by nebezpečí výkladových sporů. Výjimkou je pojem „oprávněný poskytovatel“, namísto pojmu „autorizovaný subjekt“ použitého směrnicí, nařízením i Marrákešskou smlouvou. V českém právním řádu i v běžném jazyce je pojem „autorizace“ spojován s povolovacím nebo registračním řízením, které ale podle navrhované právní úpravy, v souladu se směrnicí a nařízením k provedení Marrákešské smlouvy i s touto mezinárodní smlouvou, není podmínkou pro aplikaci zákonné licence.

Zákonná licence se podle směrnice vztahuje nejen na autorská díla, ale také na některé další předměty ochrany, chráněné právy souvisejícími s právem autorským, konkrétně na zvukové záznamy a na nich zaznamenané umělecké výkony (v případě audioknih). S ohledem na systematiku autorského zákona, obsahujícího v Hlavě I (ustanovení § 2 až § 66)

úpravu práva autorského (v užším slova smyslu, tj. práva autora k autorskému dílu) a v Hlavě II úpravu práv souvisejících s právem autorským, včetně práv ke zvukovým záznamům a k uměleckým výkonům, byl zvolen stejný přístup jako v případě ostatních zákonných licencí. Úprava v § 39a a § 39b se proto týká pouze autorského díla a na práva související s právem autorským se tato právní úprava vztahuje podle odkazů v příslušných ustanoveních Hlavy II (viz dále k bodům 7 až 9).

K § 39a

V prvních třech odstavcích § 39a jsou definovány pojmy „oprávněný příjemce“, „formátově přístupná rozmnoženina“ a „oprávněný poskytovatel“. Kromě posledního z nich jde o pojmy použité ve směrnici a nařízení a převzaté z Marrákešské smlouvy.

Oprávněný příjemce, tj. osoba, v jejíž prospěch je licence zaváděna, je konkrétně určen povahou svého postižení nebo poruchy, kvůli nimž není schopen číst nebo jinak vnímat tištěné texty nebo jiná díla v tištěné podobě, nebo vnímat (např. sluchem) jiné typy rozmnoženin textových nebo obrazových děl ve formátech (např. digitálních), které neumožňují takovému oprávněnému příjemci, vzhledem k typu jeho zdravotního postižení, např. orientaci v textu apod. Zdravotním postižením ve smyslu § 39a odst. 1 písm. a) není myšlena taková zraková vada, kterou lze korigovat běžně dostupnými prostředky, jako jsou brýle. Marrákešská smlouva obsahuje k souvisejícímu ustanovení [čl. 3 písm. b) Marrákešské smlouvy] dohodnuté (společné) prohlášení, podle něhož se slovy „není možné zlepšit“ nerozumí, že by se vyžadovalo využití veškerých možných diagnostických a léčebných postupů (např. finančně náročných operací nebo postupů v konkrétním státě běžné populaci nedostupných apod.).

Zdravotním postižením ve smyslu § 39a odst. 1 písm. b), tj. poruchou vnímání nebo čtení, se rozumí jiné než zrakové postižení, např. dyslexie nebo jiná porucha vnímání, v takovém stupni, které má stejné důsledky jako zrakové postižení (srov. bod 7 odůvodnění směrnice, uvádějící jako příklady dyslexii a jakékoli jiné poruchy učení, které neumožňují číst tištěná díla v podstatě stejným způsobem jako osobám bez postižení).

Zdravotním postižením ve smyslu § 39a odst. 1 písm. c) se rozumí tělesné postižení, např. kvadruplegie, motorickoneuronové a neurodegenerativní choroby jako amyotrofická laterální skleróza (ALS), Alzheimerova choroba apod. Osoby s takovými typy postižení mívají podobné problémy s možností čtení, orientací v textu apod. jako osoby se zrakovým postižením (např. nemohou držet knihu nebo v ní listovat apod.).

Jak dále vyplývá z § 39a odst. 4 písm. a), zákonná licence povoluje stanovená užití nejen oprávněnému příjemci osobně, ale rovněž osobě jednající v jeho zájmu, kterou může být nejen osoba poskytující asistenční služby podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, ale rovněž příbuzný nebo jiná osoba blízká, případně jakákoli osoba pomáhající oprávněnému příjemci při běžných každodenních úkonech, ať už pravidelně, nahodile nebo ojediněle (např. soused).

Formátově přístupnou rozmnoženinou se pro účely nové zákonné licence rozumí rozmnoženina autorského díla v alternativním provedení (analogovém nebo digitálním), které oprávněným příjemcům zpřístupní (umožní vnímat) autorské dílo. Příkladem formátově přístupné rozmnoženiny je např. kniha vydaná v Braillově písmu nebo, v současnosti převažující, elektronické formáty (elektronické knihy upravené pro potřeby oprávněných příjemců) nebo audioknihy.

Formátově přístupné rozmnoženiny bude možno na základě nové zákonné licence, shodně se stávající úpravou zákonné licence podle (dosavadního) § 38 a obecného pravidla v § 29 odst. 2 zhotovovat pouze z autorských děl, která byla oprávněně zveřejněna (ve smyslu § 4 autorského zákona, tj. vydána nebo jinak zpřístupněna veřejnosti, např. online), ať už v analogové nebo digitální podobě (např. v podobě tištěné knihy, časopisu, not nebo v podobě

elektronické knihy, ale ve formátu nevyhovujícím potřebám nevidomých), a k nimž má osoba, která může zákonnou licenci využít (oprávněný příjemce nebo oprávněný poskytovatel), zákonný přístup, tj. nejde o dílo nebo jeho rozmnoženinu získané z nelegálního zdroje.

Podle čl. 3 odst. 2 směrnice a obdobně čl. 2 písm. b) Marrákešské smlouvy platí obecné pravidlo respektovat integritu díla v rozsahu stanoveném zákonem (srov. obecnou úpravu práva autora na nedotknutelnost jeho díla podle § 11 odst. 3 autorského zákona), tj. povinnost nezasahovat do díla (v daném případě při zhotovování formátově přístupných rozmnoženin) nad rámec toho, co je nezbytně nutné pro zpřístupnění díla nebo jiného předmětu ochrany oprávněnému příjemci s ohledem na jeho postižení.

Z hlediska druhů děl, jichž se nová zákonná licence týká, jde o díla literární (texty) a s nimi spojené ilustrace, grafy, mapy apod., vydávané nebo jinak zpřístupňované v podobě neperiodických nebo periodických publikací (knih, novin, časopisů), not (notových zápisů včetně partitur) a dalších podobných tištěných materiálů (srov. bod 7 odůvodnění směrnice). Obdobně vymezuje druhy děl dotčené novou zákonnou licencí čl. 2 písm. a) Marrákešské smlouvy, podle něhož se tato smlouva vztahuje na „literární a umělecká díla ve smyslu čl. 2 odst. 1 Bernské úmluvy o ochraně literárních a uměleckých děl ve formě textu, notace nebo souvisejících ilustrací, ať již byla vydána nebo jinak zpřístupněna veřejnosti na jakémkoli nosiči.“

Z hlediska formátu děl, jichž se nová zákonná licence týká, není rozhodující, na jakém nosiči nebo v jakém formátu bylo vydáno nebo jinak zveřejněno (např. na internetu) dílo, které bude převáděno do formátově přístupné rozmnoženiny. Může jít o knihy, časopisy nebo notoviny vydané v papírové podobě nebo jako e-knihy nebo o analogové zvukové záznamy (audioknihy na magnetofonových kazetách) nebo digitální záznamy na digitálních nosičích (např. audioknihy na CD). Tato skutečnost výslovně vyplývá i z dohodnutého (společného) prohlášení k čl. 2 písm. a) Marrákešské smlouvy, podle kterého se do uvedené definice zahrnují také díla ve zvukovém formátu, např. audioknihy.

Pojmem „oprávněný poskytovatel“ (směrnice, nařízení i Marrákešská smlouva používají v angl. verzi pojem „authorised entity“, v českém úředním překladu „autorizovaný subjekt“) se rozumí – v souladu se směrnicí, nařízením i Marrákešskou smlouvou – osoba, která osobám s příslušným postižením (oprávněným příjemcům) poskytuje neziskově služby jako je vzdělávání, instruktážní výuka, přístup k informacím apod., přičemž tato činnost vyplývá z jejich stanov, statutu, zakladatelského právního jednání, popř. ze zákona nebo z rozhodnutí orgánu státní moci, v případech subjektů zřízovaných zákonem nebo takovým rozhodnutím. Příklady takových subjektů jsou uvedeny v bodu 9 odůvodnění směrnice. Jde typicky o státní nebo nestátní subjekty, konkrétně knihovny, školy, univerzity, školicí střediska, vzdělávací zařízení či jiné podobné instituce. Není rozhodující, zda poskytují oprávněným příjemcům pouze uvedené typy služeb, s nimiž většinou nebo často souvisí také zhotovování a zpřístupňování formátově přístupných rozmnoženin autorských děl, nebo zároveň i služby obecné povahy (např. ubytování), musí však jít o neziskové subjekty (srov. body 9 a 13 odůvodnění směrnice).

Ačkoliv je pro označení výše uvedených subjektů použit ve směrnici, nařízení i samotné Marrákešské smlouvě pojem „autorizovaný subjekt“, tyto předpisy nevyžadují, aby podmínkou pro využití navrhované zákonné licence byl skutečně formalizovaný autorizační (schvalovací nebo povolovací) proces, stačí, že uvedený subjekt je uznáván státem jako subjekt splňující stanovená kritéria (neziskovou povahou, náplní činnosti hlavní nebo jedné z hlavních). Podle dohodnutého prohlášení k čl. 2 písm. c) Marrákešské smlouvy, obsahujícího definici pojmu autorizovaný subjekt, se má pro účely této smlouvy za to, že „*k subjektům uznaným státem' mohou patřit i subjekty, které od státu získávají finanční podporu, aby na neziskovém základě poskytovaly oprávněným příjemcům vzdělávání, instruktážní výuku, adaptivní četbu nebo přístup k informacím*“. Není rozhodující, zda

v konkrétním případě subjekt finanční podporu získal či nikoli (protože o ni např. nepožádal nebo finanční prostředky již byly vyčerpány), ale že ji potencionálně získat mohl. Stačí tedy splnit předpoklady pro získání takové finanční podpory pro uvedené typy činností, aniž by subjekt musel žádat o jakoukoli formální registraci nebo povolení (autorizaci) ze strany státu. Cílem směrnice je usnadnit přístup osob nevidomých, se zrakovým postižením nebo s jinými poruchami čtení k dílům a neklást žádné administrativní překážky jak těmto postiženým osobám, tak i subjektům, které je podporují (autorizovaným subjektům, resp. oprávněným poskytovatelům).

V odstavci 4 je v písm. a) až d) stanoveno, kdo může na základě zákonné licence užívat autorská díla (a obdobně jiné předměty ochrany, konkrétně zvukové záznamy a na nich zaznamenané umělecké výkony, v případě audioknih).

V písm. a) a b) jde o jednání (užití) na území České republiky. V písm. c) a d) je v souladu se čl. 4 směrnice k provedení Marrákešské smlouvy (a obdobně s čl. 3 a 4 nařízení k provedení Marrákešské smlouvy) stanoven „přeshraniční účinek“ zákonné licence. Podle písm. c) je umožněno přeshraniční poskytování formátově přístupných rozmnoženin z České republiky oprávněným příjemcům nebo oprávněným poskytovatelům do zahraničí (do ostatních členských států Evropské unie a do třetích zemí, které jsou nebo v budoucnu se stanou smluvní stranou Marrákešské smlouvy), podle písm. d) obdobně ze zahraničí do České republiky (tuzemský oprávněný poskytovatel může ze zahraničí dovážet formátově přístupné rozmnoženiny, získané od tamního oprávněného poskytovatele).

Podmínkou využití zákonné licence v souladu s obecnými principy autorského práva, vyplývajícími z třístupňového testu v § 29 odst. 1 autorského zákona, vycházejícího z mezinárodního a unijního práva (konkrétně z judikatury Soudního dvora EU, srov. rozhodnutí ve věci C-435/12 *ACI Adam a další*), je zhotovování formátově přístupných rozmnoženin pouze z takových děl a předmětů ochrany, k nimž má oprávněný příjemce a oprávněný poskytovatel zákonný přístup, tzn. nebyly získány z nelegálního zdroje. Jde o obecné pravidlo, neboť jiný výklad, umožňující využívat na základě zákonných licencí upravených autorským zákonem díla a jiné předměty ochrany získané z nelegálního zdroje, by byl v rozporu s uvedeným třístupňovým testem, neboť by šlo de facto o podporu oběhu nelegálních rozmnoženin. To by bylo v rozporu s běžnými způsoby užití předmětů ochrany a byly by tím nepřiměřeně dotčeny oprávněné zájmy nositelů práv.

V odstavci 5 je v souladu se směrnicí k provedení Marrákešské smlouvy výslovně vyloučena možnost smluvního ujednání mezi nositelem práv a oprávněným příjemcem nebo oprávněným poskytovatelem, které by vylučovalo nebo omezovalo využití této zákonné licence. Není tím ale vyloučena možnost uzavřít licenční smlouvu na užití autorských děl nad rámec zákonné licence (např. pro komerční distribuci formátově přístupných rozmnoženin).

K § 39b

V § 39b jsou v souladu s čl. 5 směrnice k provedení Marrákešské smlouvy [obdobně v čl. 5 nařízení k provedení Marrákešské smlouvy a rovněž v čl. 2 písm. d) Marrákešské smlouvy] stanoveny povinnosti oprávněných poskytovatelů, prostřednictvím kterých bude zlepšena dostupnost autorských děl oprávněným příjemcům (informace o existujících oprávněných poskytovatelích a dílech ve formátově přístupných rozmnoženinách) a zároveň zajištěny oprávněné zájmy nositelů práv na zajištění prevence proti nedovolenému nakládání s autorskými díly (informace o preventivních opatřeních ad.).

K zajištění povinností podle odst. 1 písm. a) slouží v České republice podle již zavedené praxe doložení zdravotního postižení buď průkazem ZTP/P nebo potvrzením od lékaře. Obdobným způsobem budou dokládat zdravotní postižení i zahraniční oprávnění příjemci. Ověřit důvěryhodnost takových dokladů budou moci tuzemští oprávnění

poskytovatelé prostřednictvím kontaktů na zahraniční oprávněné poskytovatele v daném členském státě nebo třetí zemi.

Náležitá péče podle odst. 1 písm. c) spočívá zejména v dodržování povinností podle písm. a) a b), záznamy budou vedeny především o zhotovených formátově přístupných rozmnoženinách (jakých autorských děl a jiných předmětů ochrany) a o nakládání s nimi (o jednotlivých výpůjčkách nebo jiném způsobu zpřístupňování oprávněným příjemcům) a o přijatých opatřeních podle písm. b).

Oprávněný poskytovatel má povinnost zpřístupňovat veřejnosti informace ohledně dodržování povinností uvedených v odst. 1 písm. a) až c) na svých internetových stránkách. Zároveň je povinen poskytovat tyto informace i jinými vhodnými komunikačními prostředky oprávněným příjemcům, i v tomto případě se zohledněním jejich zdravotního postižení – zrakového nebo jiného s podobnými důsledky. V odstavci 2 jsou uvedeny informace, které jsou oprávněni poskytovatelé povinni poskytovat na vyžádání, a i v tomto případě způsobem přístupným z hlediska potřeb tazatele. Povinnost zveřejňování informací, včetně povinnosti zveřejňovat některé z nich na internetových stránkách, se vztahuje výslovně jen na ty subjekty, které budou využívat nové zákonné licence, tj. zapojí se do přeshraničního poskytování a získávání formátově přístupných rozmnoženin autorskoprávně chráněných děl.

S cílem nezatěžovat oprávněné poskytovatele nadměrnou administrativní zátěží a zároveň zajistit informovanost o jejich existenci a aktivitách nejen v rámci České republiky, ale i navenek (a dostát tak i závazku vyplývajícího z čl. 9 Marrákešské smlouvy, resp. z čl. 6 odst. 1 směrnice k provedení Marrákešské smlouvy) je jednak stanovena oprávněným poskytovatelům povinnost zpřístupňovat určité informace na internetových stránkách, jednak se počítá s nelegislativním opatřením – úpravou zřizovací listiny státní příspěvkové organizace Knihovna a tiskárna pro nevidomé K. E. Macana; touto úpravou bude knihovně uložena povinnost na jejích internetových stránkách zveřejňovat informace (kontaktní údaje) o oprávněných poskytovatelích působících v České republice. Tuto knihovnu lze považovat za nejvýznamnější subjekt, který bude v České republice působit jako oprávněný poskytovatel („autorizovaný subjekt“) ve smyslu směrnice, nařízení a Marrákešské smlouvy. Již v současnosti zveřejňuje tato knihovna na svých internetových stránkách informace o partnerských organizacích, s nimiž spolupracuje, přičemž některé z nich mohou již nyní splňovat předpoklady (dodržovat povinnosti oprávněných poskytovatelů) stanovené navrhovanou úpravou (viz <https://www.ktn.cz/partners>).

V případě, že dojde k užití autorského díla některým ze způsobů podle § 39a odst. 4 písm. c) a d), aniž by byly dodrženy podmínky stanovené těmito ustanoveními a ustanovením § 39b, a nebude zároveň sjednána licence (licenční smlouva podle § 2358 a násl. občanského zákoníku), půjde o zásah do autorského práva, popř. i práv souvisejících s právem autorským. Pro takové případy platí obecná úprava ochrany práv chráněných autorským zákonem (zejm. podle § 40 a násl. autorského zákona – Ochrana práva autorského, § 105a a násl. autorského zákona - Přestupky, a § 270 trestního zákoníku - Porušení autorského práva, práv souvisejících s právem autorským a práv k databázi).

K bodu 6

Změna v § 43 odst. 4 souvisí s úpravou v čl. 3 odst. 4 směrnice k provedení Marrákešské smlouvy, podle něhož se bude příslušné pravidlo týkající se technologických prostředků ochrany podle čl. 6 odst. 4 první, třetí a pátý pododstavec směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/29/ES o harmonizaci určitých aspektů autorského práva a práv s ním souvisejících v informační společnosti nově vztahovat na novou zákonnou licenci.

K bodům 7 až 9

Jedná se o legislativně technickou úpravu související s výměnou ustanovení § 38 a § 39 a se systematickou autorského zákona. Směrnice k provedení Marrákešské smlouvy, resp. nově zaváděná zákonná licence se podle čl. 3 odst. 1 vztahuje nejen na autorská díla (upraveno v § 39a a § 39b), ale rovněž na zde uvedené jiné předměty ochrany chráněné právy souvisejícími s právem autorským a zvláštním právem pořizovatele databáze. Z toho důvodu je na nová ustanovení v § 39a a § 39b odkazováno, stejně jako v obdobných jiných případech, v příslušných ustanoveních autorského zákona upravujících dotčená práva.

K Čl. II

Datum nabytí účinnosti je stanoveno s ohledem na lhůtu pro transpozici směrnice k provedení Marrákešské smlouvy.

V Praze dne 30. dubna 2018

Předseda vlády:
Ing. Andrej Babiš v.r.

Ministr kultury:
PhDr. Ilja Šmíd v.r.